

# DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak : Egész évre 10 frt., félévre 5 frt. negyedévre 2 frt. 50 kr., egy hóra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Gyula.

Kiadó tulajdonos:

Kutasi Imre.

Szerkesztőség: Nagy-Hatvan-utca 1564. sz. Dr. Dusóczy ház

Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 318. sz. Sz. Nagy Károly ház

Hirdetések a legnépszerűsebb árszámítás mellett vétetnek fel

Egyes szám 4 kr.

## A delegációk.

Debreczen, nov. 9.

Ma már Bécsben vannak a magyar urak; az országgyűlés deczemberig nem tanácskozik, csak a közügyek tárgyalására kiküldött bizottságok fognak működni.

A delegációk intézménye mellett lelkedni nem lenne magyar emberhez méltó; de másrészt a delegációk politikai praktikussága is teljesen kétségesé vált már annyira, hogy az ott tartott hazafias beszédek bátran hasonlíthatjuk az üres szalma csépléséhez. Mert be van bizonyítva, hogy a delegációk elé a közös kormány mindig kész javaslatokkal áll és a delegációk ülésein akármit beszélnek, végül mégis mindent változatlanul megszavaznak, legfőleg csekélyke engedményeket biztosítanak, hogy a látszat megmentessék.

A ma összeült delegációk tanácskozásait különféle hírek előzték meg, melyek úgy látszik arra voltak szánva, hogy a delegátus urakat előre megpuhítsák

A többek közt — valószínűleg a hadügyminisztérium titkos irodájából — az a hír kelt szárnyra, hogy az orosz hadi készüldések oly veszedelmesek immár, hogy a háboru kitörése csaknem kétségtelen. Ez a híresztelés természetesen azért volt szükséges, hogy a hadügyi budget újabb óriási követeléseit, melyekkel a delegációk ülésein elő fog állni, — készségesen

megajánlják, sub titulo a haza védelmére, nagyhatalmi állásunk érdekében, a fegyveres béke nyomása alatt, satöbbi.

Hát ez csunya és veszedelmes játék az ördög falrafestésével. Mert vagy igaz, hogy a háboruhoz közel állunk, vagy nem igaz. Ha igaz, akkor mért nyugtatják meg miniszteraink az országgyűlést, hogy nem lesz deficit, nem lesznek rendkívüli hadügyi kiadások? mért nem vallják a népképviseleti törvényhozás előtt a valót? mért kell a nemzetet, az országot hosszabb ideig ámitani, félrevezetni és mindig csak a delegációkon rukkolni ki az igazsággal? Ha pedig az egész híresztelés csak komédia, mely a delegátusok megfélemlítésére van szánva, akkor micsoda vakmerőség az ország népét, a békeszerető polgárságot örökösen háborus hírekkel rémitgetni?

Ez úgy látszik az a sötét árnyék, melyet a delegációk intézménye mindenkör előre vet.

Másrészt igazán szomorú, hogy a delegációk tőlünk magyaroktól folyvást csak követelnek, áldozatokat, pénzt, vért kérnek, de nekünk sohasem adnak ugyszólván semmit.

Emlékezhetik rá mindenki, hogy a delegációkban szakadatlannal megújulnak a jogos panaszok és épp oly hűségesen következnek rájuk a megnyugtató, a mindent ígérő feleletek. De azért marad minden a régiiben.

A magyar ember, ha kiteszi a lábát

Magyarországból, nem találja Magyarországot sehol. Mert a közös monarchia képvisellete mindenütt osztrák. Még pedig annyira osztrák, hogy a magyar alattvalót csaknem rákényszerítik, hogy osztráknak vagy legalább is osztrák-magyaroknak vallja magát.

Külföldön járó hazánkfiak mind felháborodva emlegetik az osztrák konzulátusok némettségét, magyarellenes magatartását. Pedig hányszor történtek pozitív ígéretek a delegációkon, hogy ezen a téren reformok lesznek, melyek Magyarországot sérelmeit orvosolni fogják. S mégis ma rosszabbul vagyunk, mint valaha. Mert minden úgy van, a hogyan eddig volt és ráadásul megkaptuk a Szilágyi-féle konzuláris biráskodást.

A sérelmek hosszú sorát nem is tartjuk szükségesnek külön felemlíteni, hiszen eléggé ismeretesek azok.

Csupán azt vetjük föl, hogy ily körülmények közt csoda-e, ha az ország nem hajlandó újabb áldozatokra és rossz szemmel nézi a hadügyi kormány mesterkedéseit, melyeknek mindig az a vége, hogy milliókra van szükség, melyekért Magyarország sohasem kap semmit.

(Z)

— Országgyűlés. A képviselőház ülése nov. 7-én. A képviselőház mai ülésében váratlanul sarokba szorították Szapáry miniszterelnököt, azzal a követeléssel, hogy valjon mit akar a delegációk után tárgyalni a házzal s mi igaz az országgyűlés korai feloszlásáról szóló hírből?

## A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

### Egy csók miatt.

Sokáig gondolkodtam a felett, hogy rázánom magamat a nősülésre, mert már meguntam a nőtlenség boldogtalan boldogságát. Míg az ember el sem éri harminczadik évét, a házasság könnyen megy. A fiatal ember megtalálja ideálját csupán szíve sugallatára hallgatva, minden vágya odairányul, hogy mielőbb magának mondhasssa azt, a kiért szívének meleg érzelmé lángol.

Nem úgy van a harmincz évét meghaladott emberrel, nála már az ész tanácsa, a komolyabb megfontolás is hozzájárul a szív érzelméhez. Míg az ifju legtöbbször az arc szépségére, bajaira tekint, addig élemedett ember figyel sok olyan körülményre kiterjed, melyeket egy boldog családi élet mulhatlan kellékeinek tekint. Innen van aztán, hogy sok ember addig elkészül házasnálni, míg azon veszi magát észre hogy elkészt.

Nem szándékom felsorolni azon okokat, melyek házasságomat késleltették. Elég annyit jeleznem, hogy harminczöt éves legény voltam, midőn komolyan elhatároztam miszerint én is megkóstolom a sok ember által annyira magasztalt házasságot boldogságát.

Bármint élje le az ember ifju korát, eljön az az idő, midőn belefárad a nőtlenség változatosságába és minden óhaja oda irányul, hogy egy szerető és szeretett feleség társaságába élje le hátra levő napjait.

A ki ezt nem teszi aki, deres fővel kalandok után vágy, késő olyankor veszi észre a tévedését, midőn már a dolgon segíteni nem lehet. Szívének tüze öregségére kialszik, az élet ránézve örömtelenné, meguntottá lesz s ha elfőnnek a nem szeretem napok, nincsen aki az élet bajait, az öregség terheit gyöve megoszssa, sirba hanyatlik a nélkül, hogy az élet igazi boldogságát, melyet egyedül a családi élet nyújthat, megízlelte volna.

A társadalomban tisztességes állást foglaltam el, keresményemet kezdtem megbecsülni, így azon remény táplált, hogy a feleségemet el tudom tartani. De előttem állt a mások szerencsétlen házasságából merített tapasztalatom, — mely megdönthetetlenül beigazolta, hogy boldog házasságot csak azon férfi köthet, akit szeplőtlen erkölcsű, fedhetlen jellemű, szorgalmas és takarékos élettársal áld meg isten.

Önként az a kérdés merült fel előttem, fogok-e én olyan nőt találni, akiben az említett kellékek feltalálhatók?

E kérdésre a véletlen meghozta a feleletet. Kis szobácskában laktam Ny... város egyik félreeső utcájában, de nekem még a szűk lakás is bőnek bizonyult, mert a nappalt lakásomtól távol töltöttem, éjjelre csak fekhelynyi térségre volt szükségem, butorzatom pedig olyan volt, mintha most is a deák-szoba egyszerűségét akartam volna vele utánozni. Ha szereti is a nőtlén ember a csinosítást, rendet, lakását legtöbbször elhanyagolja, így voltam ezzel én is.

Azon épület, melyben lakásom volt, több lakostálynra volt felosztva, rajtam kívül több házbérlő lakott abban. Ott lakott a többek közt

Kiss János uram is, ki régebben gazdag iparos volt, azonban önhibáján kívül, csupán a szerény sors játéka következtében, elszegényedett. És szegénységét bűnül nem róttam fel; sőt annyira megtetszett a tisztességes kinézésű, becsületes öreg, hogy szabad időmben örömezt elbeszélgettem vele a régi jó időről, gazdag tapasztalatiból sok hasznos tanulságot merítettem.

Ismeretségünk következménye lett, hogy egyszer az öreg ur látogatásra hitt meg, mit készséggel fogadtam el.

Mily nagy volt meglepetésem, midőn lakásába léptem, hoi az öreg ur kedves családja szívesen fogadott. Az előzékeny mama, a figyelmes János bácsi, kit ezután ekként neveztem, a jól nevelt gyermekek, a házban tapasztalt példás rend és ragyogó tisztaság, a legjobb hatást gyakorolta reám.

Volt János bácsinak egy kedves leánya is, Annuska, midőn először megláttam őt, bensőszerű szokatlan érzés támadt, éreztem, hogy e találkozás kihat egész életemre, Annuska, szép teremtmény volt, kinek arczára a természet legtökéletesebb bájait illesztte, mely szendességével párosulva, elragadóvá tette egész lényét. Az első találkozás percétől megszerettem az anyagi teremtményt, kinek szeméből, melyekkel olykor szemérmesen tekintett felém, lelkeknek jósága tükröződött vissza.

Szívem lángoló érzelmét eltitkoltam, de folyton figyelemmel kísértem a kedves leány viselkedését s általában az egész családot. A leány a szorgalom mintaképe volt, keze soha nem pihent a munkától, melyekkel most tőkésnek mondható himzéket állított elő, majd a varró-

Szápáry miniszterelnök csak ötölt-hatolt, de Apponyi, Ugron, Kaas Ivor báró, Horánszky Nándor felszólalásai sem bírták valómásra. A többség végre mégis elhatározta, hogy a delegációk miatt decemberig nem tart ülést, a decemberben történendőről pedig akkor fog határozni, a mikor a miniszterelnököt nem hozták zavarba ily váratlan kérdésekkel. — Az ülés tulajdonképeni tárgya, a mely elé az egész ház nagy érdeklődéssel nézett, a vallás- és közoktatásügyi miniszter válasza volt a hercegprimás kinevezése ügyében hozzántézt interpellációkra. Vaszary kinevezésének előzményéről épp oly kevéssé nyíltan nyilatkozott most is, mint tette ezt a bizottságban. Nyilatkozott a miniszter a hercegprimási székhely kérdéséről is. A miniszter tavaszi ígérete ellenére a székhely továbbra is Esztergomban marad, de kinevezési okmányában köteleztetett az új hercegprimás arra, hogy bizonyos alkalmakkor Budapesten tartózkodjék és a fővárosban érseki helynökség, valamint káptalan is állítsák fel. Végül Komlóssy-nak felelt a miniszter a primási gazdaság kezelése tárgyában.

#### A hercegprimás Esztergomban marad.

Csáky Albin gróf Simor halála után azt a határozott kijelentést tette, hogy a primási széket áthelyezik Esztergomból a fővárosba. Most pedig az történt, hogy az áthelyezést lehetetlennek nyilvánították. E helyett azonban a hercegprimás a király Budapesten tartózkodásának ideje alatt állandóan a fővárosban lesz és udvart tart. E czélra nagy primási palotát épített Budapesten. Valószínű továbbá, hogy Budapesten már legközelebb fölláttják az érseki helynökséget, valamint rendes káptalant is szerveznek a fővárosban, még pedig alighanem a minden káptalannál főnálló ugynevezett irodalmi stallumokat egyesítik a fővárosi káptalanban.

#### Az orosz baisse Párisban.

Budapest, nov. 8.

Dreyfus francia képviselő rendkívül aggodik a nagy árfolyamesés miatt, melyet az orosz értékek szenvedtek a párisi tőzsdén a nagy kölcsön megkötése óta és aggodalmában interpellálni akarja a pénzügyminisztert, valjon szándékosz-e kipuhatolni a törvényes uton megfenyíteni a baisse okozóját? A dolog ugy hangzik, mint valami farsangi tréfa, de Dreyfus ur gyakran tetszik önmagának ily neveltséges szerepekben a legkomolyabb képpel állván a világ elé. Azt

gép kezeiket hozta sebes mozgásba. Arczán mindannyiszor ott ült a meglegedés és boldogság kinyomata, valahányszor munkájának jutalmát nehéz anyagi viszonyok között élő szüleivel megoszthatta. A fáradhatlan leány ernyedetlen szorgalommal dolgozott, munkásságából tartotta fenn szüleit és testvéreit.

Ilyen leányról álmodoztam én, ilyennek birhatása volt vágyaimnak netovábbja. Hittem, hogy e leány boldogítani tud egy férfit, ki őt egykor nejjének mondhatja, vajha én lehetnék az a szerencsés ember!

Bezzeg gyakori vendég lettem János bácsiéknál, melyből önként következtethettek látogatásaim czéljára. Hiszen a szerelmes ember nem tudja eltitolni azt, a mit érez. Én is minden tettemmel elárultam, hogy kimondhatatlanul szerettem Annuskát.

Az első kedvező pillanatot arra használtam fel, hogy szerelmet vallottam Annuskának és az áldott lélek nem utasította vissza, hosszas unszolásomra alig hallhatóan „igen” mondott. Mennyi boldogság volt foglalva e rövidke szóban „igen.”

Annuska és én, közelálltunk ahoz, hogy jegyesekké legyünk s majd ellakjuk a lakodalmat is, melyet egy boldog családos élet követend. Azonban egy véletlen megsemmisítette minden reményemet, tönkre tette boldogságomat.

Barátságos összejövetelből jöttem haza, hol Bachusnak áldoztunk a borozó asztal mellett. A bor és szerelem hatása alatt elfeledkeztem az ily szabályáról és minden bevezetés nélkül forró csókot czuppantottam az Annuska kipirult arczára. Én nem képzeltem, hogy e merészségemmel oly mélyen sértem meg az általam imádvá szeretett leányt, ki elvesztette szelidségét, oly

kellene hinnünk, hogy egy francia parlamentariennek nincs arra szüksége, hogy pénzügyminiszterénél kelljen tudakozódnia.

Mi, kik Franciaországon kívül élünk, de az ottani viszonyokat figyelemmel kísérjük, egy pillanatig sem voltunk homályban az orosz állampapírok elértéktelenedésének okaira nézve, sőt képesek voltunk az értékesökkenés kezdetének időpontját, a francia-orosz viszony elfogulatlan mérlegelése folytán, pontosan kiszámítani, mint pl. a csillagász könnyen előremondja másodpercznyi pontossággal a nap és a hold elsötétülését.

A francziák oly nép, melynél jobban a földön egy sem érti a nagyszerű effektusok előidézését a mise-enscene-ben. Ezt az ügyességüket épp oly művészettel bizonyítják a drámában, mint a politikában. Csoda-e tehát, ha a kronstadti spektakulum ugy lett kiállitva, hogy inszenálásnak Franciaországban példátlan hatást kelle gyakorolnia. A finn tengeröböltől a lelkesedésnek egy fluiduma ömlött a Szajna partjához, a francziák temperamentumos kedélye meggyuladt s ugyszólván egy éjszaka alatt átváltozott a köztársaság egy bálványtemplommá, melyben ezer oltáron hódolnak az orosz rajongás bálványának. Hogy a revanche-eszme volt az, a mi mindezt létrehozta, abban józanon nem lehet kétkedni. De épp oly kevéssé volt kétséges az, hogy a czár sem most, sem a közel jövőben nem lehet abban a helyzetben, hogy teljesítse ama várakozásokat, melyeket francia részről fűztek rokonszenvéhez és ennek Kronstadtnban történt ünnepélyes nyilvánításához.

Mert mindenekelőtt Oroszország soha sem csinál érzelmi politikát, hanem mindig arra szoritkozik, hogy érvényesítse legsajátabb érdekeit; abban pedig, hogy Franciaország viszákapja Elzászt s Lotharingiát, teljességgel nincs érdekelve Oroszország, valamint a nyugoti ügyek csak közvetve érintik a czári birodalmat, miután tulajdonképeni európai érdekköre csupán a Keletre utalja őt. Továbbá a czári birodalom ma kevéssé képes, mint valaha, még a saját érdekéért is, idegenről nem is szólva, háborút viselni, mert belsejében vallási szétbomlás, politikai revoluczió által van meglátogatva, s ezenkívül az idei éhínség évekre megbénította az orosz hadkészséget. A mai viszonyok közt Oroszország adjon hátat az Istennek, hogy őt nem támadják meg kívülről; arra, hogy a saját kezére tegyen agresszív lépést, vagy más által engedje magát haboruba bonyolítottatni, gondolni sem lehet. — Mindenki tudja, a kinek megvan az őt érteke, hogy így van; de a francziák Kronstadtn folytán

módon utasított rendre, hogy én megsemmisülve távoztam és soha át nem léptem többé az Annuskák lakásának küszöbét.

Hónapok, évek multak, soha nem találkoztam Annával. Igyekeztem őt kerülni, hogy a vele való találkozás fel ne ujtsa a régi fájó emlékeket, melyeket csak azért feledtem olykor, hogy később annál nagyobb erővel marczangolják fájó szívemet.

Egykor gondolatokba merülve ballagtam a virág-utczán, midőn temetési menettel találkoztam. Annuska kísérté ki örök nyugalom helyére férjét. A gyászba öltözött nő leirhatlan hatást gyakorolt rám, elhatároztam, hogy felkeresem őt, tölem telhetőleg osztozom mély fájdalomában.

A temetés után pár nap mulva Annát egy félreeső utca szűk, kényelmetlen lakásában találtam, a találkozás megható volt. Annuska mindenekelőtt bocsánatot kért elhirtelenkedéseért, melylyel vérg sértett. Kész voltam azonnal megbocsátani. Egyidejűleg elpanaszolta a szerencsétlen asszony, hogy férjhez ment Ács Gábor díjnokhoz, ki vele legkiméletlenebbül bánt, ki iszákos, kártyás ember volt, kereményét, havi fizetését könnyelműen pazarolta el... A panasz szívem mélyéig hatott... elfeledtem mindent, — de szerelmem fokozott erővel lépett fel keblemben.

Az említett események után, pár hónapra oltárhoz veztettem Annuskát, ki a legszeretettelőbb feleség lett, ki életemet boldoggá tette, kitől egy időre el kellett válnom egy csók miatt, ma azonban én vagyok a föld legboldogabb embere, hanem én vagyok a föld legboldogabb embere, hanem én vagyok a föld legboldogabb embere, mert legfőbb törekvésem boldogítani azt, a ki engem boldogít.

beszámíthatlansági állapotba jutottak. Vérmesek lévén, azt hitték, hogy most már csak hizelegniök kell a czárnak és az orosz kard magától kirepül hüvelyéből Elzász-Lotharingiáért. Innen a túláradozó hálaérzet, mely a Vogeseken tul sürgönyökben s feliratokban a czárhoz, átutazó orosz nagyhercegek számára rendezett ovációkban tolakodóan osztentatív módon nyilvánult.

S mi történt tovább? Az orosz urak, jól tudva, hogy a francziák örömmámorára hamar következik a katzenjammer, siettek a köztársaság iránti bensőségükből a mily gyorsan csak lehet, kiútni a képzelhető legnagyobb profitot. Megtették a lépést ama nemzetközi megállapodások átlukasztására, melyek a Dardanellák semlegességét garantították; tették abban a tudatban, hogy ha végsőre kerülné, Franciaország tuskén-bokron keresztül velük menne. Mikor ez meg volt, pénz pumpoltak ujsütetü barátaitól. De bőlesen óvakodtak a kölcsönt az orosz nép millióit sújtó inséggel indokolni. Az irgalom ugyanis nem alkalmas rugó a francia chauvinizmus megindítására s a francia pénztárak megadóztatására. Ezért hirdették, hogy a hadi kölcsönről van szó, fegyverkezésre és stratégiai vasutak építésére. És sikerült az operáció. A nagy tőke nem engedte ugyan elámitatni magát, de a kistőkés kivette pénzt a takarékpénztárból és sietett aláírni. Így nagy nehezen el lett helyezve a kölcsön. Ez hehek előtt volt. És most érezteti magát Franciaországban a visszahatás. „Pénzt adunk az oroszoknak, megnyitottuk nekik a Dardanellákat és mit kaptunk ezekért? Üres szavakat, mást semmit!” — mondják a francziák. A kistőkés kezdi bánni, hogy orosz kölcsönre adta pénzt s piacra dobja ismét annak czimleteit. Orosz értékekben erős kínálat folyik, mi csak nehezen akad elfogadásra. A francziák kezdenek nem bizni az orosz barátságban az ő czéljaikra szolgáló hasznos voltában.

Ez az oka az orosz értékek árhanyatlásának a párisi tőzsdén.

P. C.

#### Városi szabályrendeletek.

Debreczen, nov. 9

Valaki, ha jól emlékezem talán épen e lapok valamelyik számában említé, hogy mikre kellene még szabályrendeleteket alkotni a hatóságoknak, ami engemet annyival is inkább nagyon meglepött, mert én csak sejtem, hogy valószínűleg kell Debreczenben is szabályrendeletnek létezni, de én ilyesminek nyomára nem jutottam, pedig egy éve elmúlt, hogy ide költözöktem.

Miután valószínű, hogy ha élek — hát soká itt lakom, megismerkedni akartam új városom viszonyaival, a jogaimmal és a kötelességeimmel, a mikről legjobban a szabályrendeletek tudnak felvilágosítást adni, — kerestem is én ilyesmit, tudakozódtam fűtől-fától, hogy hol is kaphatnék, végre is azzal lettem megnyugtatva, hogy sokra nincs itt még szabályrendelet, a mire van, azzal meg bajosan tudnak szolgálni.

Nincs is nekem egy fikarczynyi dunsztom se, hogy mi lehet a debreczeni szabályrendeletekben?

Ha bérkocsit veszek igénybe, abban bizonyosan van minden, csak a hajtási díjszabályzat nincs. Persze azt mondják a tudakozásomra, hogy már elfogyott, hogy újat kapnak, — de én színét sem látom a díjszabásnak s fizetem a bérkocsisoktól követelt összeget: mert hiszen bejelenteni azért sem merem, hogy hát annyit vetek rajtam a mi dukál, a mi nekem soknak tetszik ugyan.

Nyolcz hónapig lakott nálam egy cseléd, akkor elment s elállt más helyre a hol bejelentették s mert én ezt elmulasztottam tenni, fizettem 3 frtot, mert a szabályrendelet kötelezi, hogy 8 nap alatt be kell jelenteni a cseléd felfogadást, a ki elmulasztja: — fizet.

— No hát kérem, akkor tessék csak megbüntetni a dajkáért, a szakácsnéért, a szobalányért, a mindenesért és a hetesért, — mert én egyikét sem jelentettem be. De tessék adni ab-ból a szabályrendeletből nekem egy példányt, azt is megfizetem.

Azt nem kaptam, — de megmutatta a kapitány ur, hogy van ilyen szabályrendelet.

No hát most már rendesen jelentem a cse-

Szapáry miniszterelnök csak ötölt-hatolt, de Apponyi, Ugron, Kasztor báró, Horánszky Nándor felszólalásai sem bírták valómásra. A többség végre mégis elhatározta, hogy a delegációk miatt decemberig nem tart ülést, a decemberben történendőről pedig akkor fog határozni, a mikor a miniszterelnököt nem hozzák zavarba ily váratlan kérdésekkel. — Az ülés tulajdonképeni tárgya, a mely elé az egész ház nagy érdeklődéssel nézett, a vallás- és közoktatásügyi miniszter válasza volt a hercegprimás kinevezése ügyében hozzáintézett interpellációkra. Vaszary kinevezésének előzményéről épp oly kevéssé nyilatkozott most is, mint tette ezt a bizottságban. Nyilatkozott a miniszter a hercegprimási székhely kérdéséről is. A miniszter tavaszi ígérete ellenére a székhely továbbra is Esztergomban marad, de kinevezési okmányában köteleztetett az új hercegprimás arra, hogy bizonyos alkalmakkor Budapesten tartózkodjék és a fővárosban érseki helynökség, valamint káptalan is állittassék fel. Végül Komlóssy-nak felelt a miniszter a primási gazdaság kezelése tárgyában.

**A hercegprimás Esztergomban marad.**  
Csáky Albin gróf Simor halála után azt a határozott kijelentést tette, hogy a primási széket áthelyezik Esztergomból a fővárosba. Most pedig az történt, hogy az áthelyezést lehetetlennek nyilvánították. E helyett azonban a hercegprimás a király Budapesten tartózkodásának ideje alatt állandóan a fővárosban lesz és udvart tart. E czélra nagy primási palotát épített Budapesten. Valószínű továbbá, hogy Budapesten már legközelebb fölláttják az érseki helynökséget, valamint rendes káptalant is szerveznek a fővárosban, még pedig alighanem a minden káptalannal főnálló ugynevezett irodalmi stallumokat egyesítik a fővárosi káptalanban.

## Az orosz baisse Párisban.

Budapest, nov. 8.

Dreyfus francia képviselő rendkívül aggodik a nagy árfolyamesés miatt, melyet az orosz értékek szenvedtek a párisi tőzsdén a nagy kölcsön megkötése óta és aggodalmában interpellálni akarja a pénzügyminisztert, vajjon szándékos-e kipuhatolni s törvényes uton megfenyíteni a baisse okozóját? A dolog úgy hangzik, mint valami farsangi tréfa, de Dreyfus ur gyakran tetszik önmagának ily nevetséges szerepekben a legkomolyabb képpel állván a világ elé. Azt

gép kezeiket hozta sebes mozgásba. Arczán mindannyiszor ott ült a megelégedés és boldogság kinyomata, valahányszor munkájának jutalmát nehéz anyagi viszonyok között élő szüleivel megoszthatta. A fáradhatlan leány ernyedetlen szorgalommal dolgozott, munkásságából tartotta fenn szüleit és testvéreit.

Ilyen leányról álmodoztam én, ilyennek birhatása volt vágyaimnak netovábbja. Hittem, hogy e leány boldogítani tud egy férfit, ki őt egykor nevének mondhatja, vajha én lehetnék az a szerencsés ember!

Bezzeg gyakori vendég lettem János bácsiéknál, melyből önként következtethettek látogatásaim czéljára. Hiszen a szerelmes ember nem tudja eltitkolni azt, a mit érez. Én is minden tettemmel elárultam, hogy kimondhatlanul szerettem Annuskát.

Az első kedvező pillanatot arra használtam fel, hogy szerelmet vallottam Annuskának és az áldott lélek nem utasította vissza, hosszas unszolásomra alig hallhatóan „igen” mondott.

Mennyi boldogság volt foglalva e rövidke szóban „igen.”

Annuska és én, közel álltunk ahhoz, hogy jegyesekké legyünk s majd ellakjuk a lakodalmat is, melyet egy boldog családosi élet követend. Azonban egy véletlen megsemmisítette minden reményemet, tönkre tette boldogságomat.

Barátságos összejövetelből jöttem haza, hol Bachusnak áldoztunk a borozó asztal mellett. A bor és szerelem hatása alatt elfeledkeztem az illem szabályáról és minden bevezetés nélkül forró csókot czuppantottam az Annuska kipirult arcára. Én nem képzeltem, hogy e merészségemmel oly mélyen sértem meg az általam imádvá szeretett leányt, ki elvesztette szelidségét, oly

kellene hinnünk, hogy egy francia parlamentáriernek nincs arra szüksége, hogy pénzügyminiszterénél kelljen tudakozódnia.

Mi, kik Franciaországban kívül élünk, de az ottani viszonyokat figyelemmel kísérjük, egy pillanatig sem voltunk homályban az orosz állampapírok elértéktelenedésének okaira nézve, sőt képesek voltunk az értékesítőket kezdetének időpontját, a francia-orosz viszony elfogulatlan mérlegelése folytán, pontosan kiszámítani, mint pl. a csillagász könnyen előremondja másodpercznyi pontossággal a nap és a hold elsötétülését.

A francziák oly nép, melynél jobban a földön egy sem érti a nagyszerű effektusok előidézését a mise-enscéne-ben. Ezt az ügyességüket épp oly művészettel bizonyítják a drámában, mint a politikában. Csoda-e tehát, ha a kronstadti spektakulum úgy lett kiállítva, hogy inszenálásának Franciaországban példátlan hatást kelle gyakorolnia. A finn tengeröböltől a lelkesedésnek egy fluiduma ömlött a Szajna partjához, a francziák temperamentumos kedélye meggyuladt s ugyszólván egy éjszaka alatt átváltozott a közönség egy bálványtemplommá, melyben ezer oltáron hódolnak az orosz rajongás bálványának. Hogy a revanche-eszme volt az, a mi mindezt létrehozta, abban józanon nem lehet kétkedni. De ép oly kevéssé volt kétséges az, hogy a czár sem most, sem a közel jövőben nem lehet abban a helyzetben, hogy teljesítse ama várakozásokat, melyeket francia részről fűttek rokonszenvéhez és ennek Kronstadtban történt ünnepélyes nyilvánításához.

Mert mindenekelőtt Oroszország soha sem csinál erez elmi politikát, hanem mindig arra szoritikozik, hogy érvényesítse legsajátabb érdekeit; abban pedig, hogy Franciaország viszáskapja Elszászt s Lotharingiát, teljességgel nincs érdekelve Oroszország, valamint a nyugoti ügyek csak közvetve érintik a czári birodalmat, miután tulajdonképeni európai érdekköre csupán a Keletre utalja őt. Továbbá a czári birodalom ma kevésbé képes, mint valaha, még a saját érdekéért is, idegenről nem is szólva, háborút viselni, mert belsejében vallási szétbomlás, politikai revoluczió által van meglátogatva, s ezenkívül az ideai éhínség évekre megbénította az orosz hadkészséget. A mai viszonyok közt Oroszország adjon hátat az Istennek, hogy őt nem támadják meg kívülről; arra, hogy a saját kezére tegyen aggresszív lépést, vagy más által engedje magát háboruba bonyolítani, gondolni sem lehet. — Mindenki tudja, a kinek megvan az őt érke, hogy így van; de a francziák Kronstadt folytán

módon utasított rendre, hogy én megsemmisülve távoztam és soha át nem léptem többé az Annuskák lakásának küszöbét.

Hónapok, évek multak, soha nem találkoztam Annával. Igyekeztem őt kerülni, hogy a vele való találkozás fel ne ujtsa a régi fájó emlékeket, melyeket csak azért feledtem olykor, hogy később annál nagyobb erővel marcangolják fájó szívemet.

Egykor gondolatokba merülve ballagtam a virág-utczán, midőn temetési menettel találkoztam. Annuska kísérté ki örök nyugalom helyére férjét. A gyászba öltözött nő leirhatlan hatást gyakorolt rám, elhatároztam, hogy felkeresem őt, tőlem telhetőleg osztozom mély fájdalomában.

A temetés után pár nap mulva Annát egy félreeső utca szűk, kényelmetlen lakásában találtam, a találkozás megható volt. Annuska mindenekelőtt bocsánatot kért elhirtelenedéseért, melylyel vérgig sértett. Kész voltam azonnal megbocsátani. Egyidejűleg elpanaszolta a szerencsétlen asszony, hogy férjhez ment Ács Gábor díjnokhoz, ki vele legkiméletlenebbül bánt, ki iszákos, kártyás ember volt, keresményét, havi fizetését könnyelműen pazarolta el. . . . A panasz szívem mélyéig hatott. . . . elfeledtem mindent, — de szerelmem fokozott erővel lépett fel keblemben.

Az említett események után, pár hónapra oltárhoz veztettem Annuskát, ki a legszeretelméltóbb feleség lett, ki életemet boldoggá tette, kitől egy időre el kellett válnom egy csók miatt, ma azonban én vagyok a föld legboldogabb embere, hanem feleségem se panaszkodhat, mert legfőbb törekvésem boldogítani azt, a ki engem boldogít.

beszámíthatlansági állapotba jutottak. Vármesek lévén, azt hitték, hogy most már csak hizelegniök kell a czárnak és az orosz kard magától kirepül hüvelyéből Elszász-Lotharingiáért. Innen a tulajdonos háláérzet, mely a Vogeseken tul sürgönyökben s feliratokban a czárhoz, átutazó orosz nagyhercegek számára rendezett ovációkban to-lakodóan osztentatív módon nyilvánult.

S mi történt tovább? Az orosz urak, jól tudva, hogy a francziák örömmámorára hamar következik a katzenjammer, siettek a köztársaság iránti bensőségükből a mily gyorsan csak lehet, kiútni a képzelhető legnagyobb profitot. Megtették a lépést ama nemzetközi megállapodások átlukasztására, melyek a Dardanellák semlegességét garantírozták; tették abban a tudatban, hogy ha végsőre kerülné, Franciaország tuskén-bokron keresztül velük menne. Mikor ez meg volt, pénz pumpoltak újsütetű barátaiktól. De bölesen óvakodtak a kölcsönt az orosz nép millióit sújtó inséggel indokolni. Az irgalom ugyanis nem alkalmas rugó a francia chauvinizmus megindítására s a francia pénztárak megadóztatására. Ezért hirdették, hogy a hadi kölcsönről van szó, fegyverkezésre és stratégiai vasutak építésére. És sikerült az operáció. A nagy tőke nem engedte ugyan elámitatni magát, de a kistőkés kivette pénzt a takarékpénztárból és sietett aláírni. Így nagy nehezen el lett helyezve a kölcsön. Ez he-tek előtt volt. És most érezteti magát Franciaországban a visszahatás. „Pénzt adunk az oroszoknak, megnyitottuk nekik a Dardanellákat és mit kaptunk ezekért? Üres szavakat, mást semmit!” — mondják a francziák. A kistőkés kezdi bánni, hogy orosz kölcsönre adta pénzt s piacra dobja ismét annak czimleit. Orosz értékekben erős kínálat folyik, mi csak nehezen akad elfogadásra. A francziák kezdenek nem bizni az orosz barátságban az ő czéljaikra szolgáló hasznos voltában.

Ez az oka az orosz értékek ár hanyatlásának a párisi tőzsdén.

P. C.

## Városi szabályrendeletek.

Debreczen, nov. 9.

Valaki, ha jól emlékezem talán épen e lapok valamelyik számában említé, hogy mikre kellene még szabályrendeleteket alkotni a hatóságoknak, ami engemet annyival is inkább nagyon meglepett, mert én csak sejtem, hogy valószínűleg kell Debreczenben is szabályrendeletek létezni, de én ilyesminek nyomára nem jutottam, pedig egy éve emult, hogy ide költözököttem.

Miután valószínű, hogy ha élek — hát soká itt lakom, megismerkedni akartam új városom viszonyaival, a jogaimmal és a kötelességeimmel, a mikről legjobban a szabályrendeletek tudnak felvilágosítani, — kerestem is én ilyesmit, tudakozódtam fűtől-fűtől, hogy hol is kaphatnék, végre is azzal lettem megnyugtatva, hogy sokra nincs itt még szabályrendelet, a mire van, azzal meg bajosan tudnak szolgálni.

Nincs is nekem egy fikarcznyi dunsztom se, hogy mi lehet a debreczeni szabályrendeletekben?

Ha bérkocsit veszek igénybe, abban bizonyosan van minden, csak a hajtási díjszabályzat nincs. Persze azt mondják a tudakozásomra, hogy már elfogyott, hogy újat kapnak, — de én színet sem látom a díjszabásnak s fizetem a bérkocsisoktól követelt összeget: mert hiszen bejelenteni azért sem merem, hogy hát annyit vetek rajtam a mi dukál, a mi nekem soknak tetszik ugyan.

Nyolcz hónapig lakott nálam egy cseléd, akkor elment s elállt más helyre a hol bejelentették s mert én ezt elmulasztottam tenni, fizettem 3 frtot, mert a szabályrendelet kötelezi, hogy 8 nap alatt be kell jelenteni a cseléd felfogadást, a ki elmulasztja: — fizet.

— No hát kérem, akkor tessék csak megbüntetni a dajkáért, a szakácsnéért, a szobalányért, a mindenesért és a hetesért, — mert én egyikét sem jelentettem be. De tessék adni abból a szabályrendeletből nekem egy példányt, azt is megfizetem.

Azt nem kaptam, — de megmutatta a kapitány ur, hogy van ilyen szabályrendelet.

No hát most már rendesen jelentem a cse-

lédem; van is módomban, mert Debreczenben úgy változik a cseléd, mint a pénz.

Örökös harcban állok a házmesteremmel, a ki mindég valami házbér szabályrendeletet említ minden dologban, de soha sem mutatja meg; hogy mi van benne?

Ha otthon vagyok a kapu éjjelkor sincs bezárva, ha nem vagyok otthon, már 6 órákor becsukják a kapu, nem fizetek másnap számlát kapok 10 krról.

Debreczent szeretem minden különlegességei daczára. Szeretem mikor a feleségem panaszkodik, hogy a kofák olcsón vesznek a falusiaktól mindent és drágán adnak el mindent a városiaknak, — s még le is hordják a ki velők alkuszik, szeretem mikor a cselédem reggel 7—11-ig jár oda a piacra, mert 20 felől kell összeszedni a mi szükséges, szeretem mikor harcban állok házmesterrel, bérkocsissal és más egyéb debreczeni nagy hatalmasságokkal, — és épen azért mert ily nagyon szeretem, tisztelettel indítványozom: szedesse össze a hatóság a most érvényben levő összes szabályrendeleteket s egy füzetkékben bocsássa rendelkezésére az érdeklődőknek, mert végre is akkor tudni meg, mikor az embert megfizetik, a lakosokra nézve legalább is kellemetlenség.

Szabályrendeletek azért vannak, hogy azok megtartassanak s hogy ez megtörténjen, a legszélesebb körben szükséges azokat ismertté tenni.

Állítólag házról-házra hordozzák e szabályrendeleteket — annak idejében pl. 1880-ban. De a ki a jelen évben lett lakója Debreczennek, honnan jut hozzá? Legcélszerűbb volna, ha a könyvkereskedésekben, vagy a rendőrségnél meglehetne vásárolni e szabályrendeleteket; akkor a lakosok kezére járnának a rendőrségnek a rend fenntartásában s nem volna oly sok dolga egyikőjüknek sem.

Cs—d.

## Irodalom, művészet.

\* **Tövisék közt** czimvel tárczalevelei és beszélői gyűjteményét adja ki Gelei József, a Nagyvárad Hírlap főmunkatársa. A kötet illusztrálva fog megjelenni; Polgári Géza rajzolt hozzá képeket. Gelei József élénk tollú, magyaros zamatú író; kötetében bizonyára műveinek javarészt adja a közönség kezébe. — Ajánljuk hát őszintén és melegen. A könyv ára 1 frt s ez a pénz a szerző czimére Nagyváradra küldendő.

\* **A hosszú téli esték**re kellemes és szórakoztató olvasmány a „Képes Családi Lapok”. E szépirodalmi folyóirat minden száma gonddal van összeállítva; a gyönyörködtető hasznossal váltakozik benne, úgy hogy mindenki találhat magának valót. A régi írói gárdán kívül az újabbak jelesbe is látjuk a lapban. A „Képes Családi Lapok” előfizetési ára: egész évre 6 frt, fél évre 3 frt. Kiadóhivatal: Budapest, V. nagykorona-utca 20. sz.

\* **Zeneművek.** A Nádor és Bárd budapesti cég kiadásában megjelent Feneleányok spanyol indulóját a cigány zenekarok anyira keresik, hogy a kiadó most második kiadásban jelentette meg a zenekarok részére szóló partitúrát. Ára 1 frt. — A Linka Camilló által szerzett „Budapest Madln” czimű keringő, mely ugyan csak a Nádor és Bárd cég kiadásában jelent meg zongorára, — most szintén kapható cigány zenekarra is. Ára 1 frt 50 kr.

\* **A Dunáról.** A „Pallas” irod. és nyomd. részvénytársaság kiadásában most jelent meg „A Duna folyóra vonatkozó nemzetközi jogállapot” czimű munka dr. Lers Vilmos tollából. A ki politikai röpiratot keres benne, vagy a ki egé szen száraz tudományos értekezésnek gondolja, egyaránt csalódik, mert sem hig politikai kombinációk tárháza, sem szörszálhasogató száraz jogi fejtegetés, hanem tudományos alapra, széleskörű, lelkiismeretes kutatásra alapított nagybecsű monográfia ez, mely egyuttal a tág vizsgálódások eredményeit ért és alapos politikai megjegyzésekben fekteti le. A történelmi módszert használja fel s genitice mutatja ki a dunai jogviszonyoknak napjainkig való kifejlődését és azoknak jelenlegi állapotát minden oldalról meg-

világítja. A külföldi irodalomban ilyenmő monográfiaja a Dunának nincs is; a meglevő értekezések a francia és német irodalomban inkább röpirattélek. Ha hazánk nyelve ismertebb volna, e munka számot tenne a külföldön is, hazánkban pedig főleg az államférfiak és politikusok figyelmében kell részesülnie, mert alapot fog szolgáltatni a nagyfontosságú aktualis dunai kérdés helyes megítélésére. Az ismertett mű egyébiránt mint pályamű keletkezett és megnyerte a budapesti tudományegyetem díját. — A diszes kiállítású könyv ára 1 frt 60 kr.

## Különlék.

\* **A király vadászatai.** Alig érkezett meg a király Gödöllőre, pár óra múlva már vadászatra ment a csikorgó hideg daczára, még pedig szarvas-tenén cserkészésre, de bár nagy a vadállomány, ő felsége ez alkalomból egyetlen lövést sem tett. Szerencsésebb volt a király a 6-dikán rendezett vadászatán, mert több fázánt, őzbakot s egyéb vadat lőtt. Nagyszerű volt szombaton a baraszi erdőben rendezett vadászat, melyben nagy és diszes társaság vett részt, a király 52 drb. fázánt, 1 vad pulyka, 2 őzbakot s 18 nyulat is lőtt a többek közt. Sok vadat teremtett le, B e t l e n miniszter is.

\* **Vaszary Kolos** szombaton délután 2 órákor Budapestre utazott, — hol a központi papnövelde előjárói Márkus Gyula főlszentelt püspökkel élükön, fogadták. — Az új primás azonnal a papnöveldebe hajtatott a hol megebédelt s ezután gr. Szápáry miniszter elnököt látogatta meg. Innen visszatérve Csáky Albin grófot s a miniszter később magát a miniszterelnököt fogadta. Megjelent Császka érsek is. A primás egy hélig marad Budapesten s ma félőn fogadta mindazokat, a ki nála tiszlegni akarnak.

— **Főherceg a fővárosban.** Jenő főherceg a Budapesten levő 13-ik huszárezred parancsnokává nevezetvén ki, szombaton reggel állandó tartózkodásra oda megérkezett s a részére kibérelt Wertheim palotába szállt. Nagy reményeket fűznek a fővárosiak a tényhez, mert első eset, hogy az uralkodóház egy tagja talán évekre terjedőleg állandóan ott lakjék.

\* **Öngyilkos bankárok.** A berlini pénzpiacot nagy katasztrófába sodorta a Hirschfeld és Wolf cég vetkes bukása. Friedländer és Sonnenfeld testvérek nagy bankárcegek két tagja, Sonnenfeld Zsigmond és Bódog is áldoztává lett a katasztrófiának. Hogy a bukás szegyeene elől meneküljenek, mindketten öngyilkosságot követtek el. Egyikük halántékába röpitett golyót s rögtön meghalt, a másik pedig ereit vágta fel és halálosan megebesült, míg a cég harmadik tagja, Friedländer egy délvideki fürdőben időzik megrongált egészségének helyreállítás végett. — A szerencsétlen céget az sodorta a veszedelembé, hogy a Hirschfeld és Wolf cég bukása következtében bizalmatlanná vált publikum visszavonta tőle pénzt, úgy hogy a helyzet akuttá vált reá nézve. A kettős öngyilkosság mélyen megrendítette a börzei köröket s mindenki sajnálta a szerencsétleneket, a kiknek aktívja különben teljesen fedezi a passzívát, csak hogy jó része nehezen realizálható értéket képvisel.

\* **A kit mindég temetnek s mégis él.** Az uralkodó ház egy tagja János főherceg, ki mint a hirszereti mondani, annak idejében kegyvesztett lett s emiatt magas katonai rangját s czimereit leteve mint egyszerű Orth János nőül vett egy polgárlányt és tengerész lett, kiről valóságos legendák keltek szárnyra s kiről mindég tudnak valamit regélni, bárha halálát költők s nem költők apróra megírták, újra azt írják, hogy él. Legalább Berlinben azt beszélék, hogy a főherceg nejének anyja szélére híreszteli, miszerint a főherceg és neje tul a tengeren jó egészségnek örvendenek s nagyon boldogok. Van szemtanú is, a ki szeptemberben látta Orth Jánost. Altalában Berlinben azt hiszik, hogy a Stuber-család — melynek a volt főherceg neje tagja — tudja, hogy hol él Orth János, de nem merik nyilvánosságra hozni. Szóval hiába temették el Orth Jánost. Orth János él s élni fog örökké azon legendákban, a mik róla csak eddig is szóltak.

\* **Rápislantott a szerencse.** Soproni hírszerint egy ott állomásozó Bokor Ignác nevű

közös hadseregbeli őrmester, az olasz vörös kereszt-egyleti sorsjegyek húzásánál a 100 ezer lírás főnyereményt megnyerte. Mindenesetre a 17 forint járulékához. a mit havonta kap, ez jó czúlag lesz — ha igaz.

\* **A pápa végrendelete.** A pápa, mint a Cronicle párisi tudósítója lapjának jelenti, ez év október havában megcsinálta végrendeletét. A végrendelet latin nyelven van szövegezve és bevezető részében a jelenkori pápaság szerepének nagy fontosságát hangsúlyozza; ezután áttér a pápa saját emberi gyöngeségének a beismerésére; felsorolja Krisztus nagy érdemeit és szentjeinek hősi példáit; különösen kiemeli szent Joachimot, szűz Mária atyját, a pápa védszentjét. Minden korábbi híresztelésekkel szemben kijelenti a pápa, hogy arra nézve, ki legyen utódja, semminő személyes kívánsága nincsen. A végrendelet erre vonatkozó mondata következőleg hangzik: „Péter, Krisztus bűnbánó és szerető tanítványa, a ki elődeim és az én ajkaim által beszélt, Isten véghetetlen szeretetét az által fogja a földön hirdettetni, a ki a gyűrűt és a halászpécsetet az én halott kezemből átveszi.” — A pápa második végrendelete, mely az anyagi javakra vonatkozik, négy bibornokra van bízva. E végrendeletnek tartalma természetesen titok, annyi azonban bizonyos, hogy a szentszék vagyonának legnagyobb része az angol bankban van elhelyezve.

\* **A japáni nagy földrengésnél,** mint ujabban jelentik, körülbelül hetvenötezer épület romba dőlt, tizenkétezer ház pedig többé-kevésbé megrongálódott. A földrengés állítólag hatezer ötszáz embernek okozta halálát; kilenczerezen pedig sérüléseket szenvedtek. Ha e hivatalos jelentés nem tuloz, akkor ez valóban oly mérvű szerencsétlenség, melyhez hasonlót a katasztrófák statisztikája csak keveset tud felmutatni.

\* **A piczike király.** Uralkodók nagy és kis dolgai mindég érdekesek a közönséges emberek előtt, legyen az bármi, a mit ők elkövetnek. — Milán adóságai ép ugy érdekesek, mint az, hogy hord-e szakált Vilmos császár, vagy nem. A kis Sándor szerb király viselt dolgai ép oly érdekesek, mint a walesi herceg kalandjai stb. Mért ne volnának a picziny spanyol király ügyei is épen ilyen érdekesek. Az igaz, hogy ő adósságot ép oly kevéssé csinál, mint pikáns történeteket, sőt a szakállát se borotváltatja, — de azért csinál az ő kis gyermek esze sok furcaságot, a mi legalább hoozávaló. Meg is van azért aztán rökönnyödvé az udvar, mikor a kis pirinkó király a külföldi küldöttségeket fogadja, a kik közül persze azt tűnteti ki legjobban, a ki legczifrábban van öltözve. A japáni követ már nem is meri magát mutatni, mert a kis király tul teszi magát minden etiketten s ugy eljátszadozik vele, mintha nem is egy hatalmaság képviselője volna a követ ur, hanem — dada. A multkor egy néger állam követe is megjelent a spanyol udvarnál s az anya királynő remegve kérte az udvarmestert, hogy rejsék el a néger követet, mert bizonyos volt, hogy a kis király azzal játsza ki magát a japáni hiányában. No de majd meg nő a kis király és akkor nem ilyen furcaságokat fog csinálni, hanem másféléket.

## Városi ügyek.

— **Felhívás.** A debreczeni városi tanács a következő felhívást bocsátotta ki: A bejelentési hivatal életbeléptetését megelőző népszézeirás 1891. december 5-től 15-ig fog megtartatni. — Mindazok — kik a város bel- és külterületén, az összézeirás eszközzésére vállalkoznak, felhívattak, hogy folyó hó 25-ig Körner Adolf tanácsnoknak a városházánál levő hivatalos helyiségében, a hivatalos órák alatt jelentkezzenek. Végül megjegyeztetik, hogy a város belterületén összézeirók részére 10 frt jutalomdíj biztosittatik. A város külterületén összézeirók díjja az összézeirási kerületnek megfelelőleg fog megállapittatni.

**A polgári failletmény** kiadása a városnál hosszabb időt fog igénybe venni. Tavaly egészen öt hónapig tartott el. Az különben rendesen addig szokott eltartani, míg a polgári famennyiség eltart. Valószínűleg, mint az idén, ugy jövőre is márcziusig. E tárgyban különben a városi tanács

határoz, mely meghosszabbíthatja, esetleg meg-  
rövidítheti a határidőt, úgy a mint azt a polgári  
faillatmányok szánt famennyiség megengedi.

**Légszusz fogyasztás.** Debreczen városa  
mult havi légszuszfogyasztása a következő volt:  
Utczai világításért fizettetett 1381 frt 94 kr., a  
a börtön-világításért 43 frt 02 kr., nyomdáiért  
23 frt 76 kr., a hivatali helyiségek világításáért  
211 frt 86 kr.

**A mérnöki hivatal megkeresett,** hogy a  
város istállójánál különféle javítási munkálatok  
helyrehozása dolgában tegye meg a szükséges  
intézkedést. Már ez is igazolja ama feltevésünket,  
hogy a város istállójának a város kellő közepé-  
ről leendő elvitelét elejtette a város s bár ez  
nemcsak egyesek, de ugyszólván a város közön-  
ségének az óhaja, egy időre ismét a régi helyén  
fog diszteni.

**Kevés a fa.** A városi házi pénztárnál az  
utóbbi napokban nagyon sok olfa lett kiváltva,  
ugy hogy ma már csak 12 frtos tölgy- és 5 frt  
50 kros botfa kapható. A többi mennyiségű kész-  
letben volt a mind elfogyott.

## A mamának igaza van.

— Modern genre. —

— Soha férfi csókja nem illeli ajkamat —  
mondá a karcsu Nóra. — Igen, ha majd az a  
kiállhatatlan ember, kit kapzsáság, életunság, az  
eltompult idegek uj inger utáni vágy, vagy tal-  
án szerelem vezet karjaiba, fátolyozott hangon  
rebeget: én édes kis feleségem . . . akkor . . .  
eltűrom hidegen, némán . . . de én, én nem csók-  
olom meg soha.

A kis Nóra büszkén rázta daczos fejcské-  
jét. A márvány homlokon mint apró kigyócskák  
himbálództak a barna illatos fűrtök, de mintha  
valamennyi megezáfolni akarná Nórá, mialatt ő  
fejét tagadólág rázta, ezek a fűrtök „igent“ böl-  
lítottak.

És a kis exotikus virág széptevője egy ped-  
rett bajszu villogó szemű ifju csak a fűrtök igen-  
lő mozgását látta.

Mosolygott gonoszul, kétkedőleg.  
Nóra nem akarta észrevenni az urfi karján  
arczjátékát.

Elfordult és haragját a zongorán tölté ki,  
mely siránkozó futamokban esdekelt kiméletért.  
A mama a salon egyik sarkában a divatla-  
pot tanulmányozta és így okosabb dolga volt,  
mint arra figyelni, amit a kis Nóra az urfival  
összeceveg.

Lágyabb akkordok keltek szárnyra bárso-  
nyos kéz alól.

— Ne gondolja azért uram, hogy érzéket-  
len szobor vagyok. Korántsem. Nem egy férfi  
tetszett már nekem. Sőt még attól a gondolatól  
sem rettentem vissza, hátha szerelmes lennék  
egyik vagy másikba. De megcsókolni . . . ah,  
azt soha.

Az urfi arcán gunyos árny lebegett, mi-  
alatt szórakozottan lapozgatott egy hangjegy-  
füzetben.

— És miért irtózik a csóktól?  
Nóra kisasszony elmélázva, enyhén érinté a  
billentyűket.

Az urfi közelebb huzódik és ujra kéri a  
gyónást.

Semmi felelet.  
— Tehát ön nem tudja okát.

Az urfit látnoki ihlet szálja meg.

— Talán még soha sem . . . ?

Most Nóra kisasszony hallgat mélységesen  
piruló arczezal hajol a zongorára és epedő fut-  
mok zsongása terjed lágyan, édesen.

Az urfi fölhevülten vallatja . . .  
— Valóban Nóra, az ön ajkát még nem  
érinté egy olyan gézengúz kuzénocska félnék  
szája sem?

Nórácska halkán, reszketve sugja:  
— Nagyon féltem mindig . . . és elfu-  
tottam.

Az udvarló egy gyors pillantással rekognos-  
kálta a terepet.

A kicsi zongorára hajolva: . . . rezsás pir-  
ral selymes, úde arczon. A mama elmélyedve a  
divatlappal bibelődik.

— És hová menekült olyankor?

— A mamához panasza.

— És a mama mit mondott?

— Menj te kis bohó, nem halsz bele . . .

— Csakugyan azt mondta a mama?

Igen . . .  
A zongora felbőmbölt, mint a menydörgés.  
közbe villámgyors takaros czuppanás és az urfi  
hangja hallatszott.

— Látja Nórácska, a mamának mindig  
igaza van.

## Van ujdonság.

— Egy riporter felszisszenése, amelyet elhíhetnek önök. —

Jaj kérem csak ne szakítsanak félbe Em-  
lékszem én nagyon jól az egész történetre. És  
ugy mondom én azt el, ahogy volt. Hiába. Nem  
fér össze riporter termézetemmel, hogy ne le-  
gyek a megbízható forrás és adatok embere.

Itt ültem akkor ennél a hosszú, sárga író  
asztalnál. Boglyas hajamat még jobban az égnek  
borzoltam, hátha az így született eszmékkel be-  
tölthetem az ujdonsági rovatot. Jha, azt önök  
nem tudják, mit tesz egy ujdonsági rovatot ér-  
dekesen megtölteni, pedig ma még minden erre  
a cseléra szánt hasáb üres volt.

A lap közel állott a befejezéshez.

Micsoda vezércikk! . . . Városunk egyik  
moralistája kitűnően ostorozta az elharapódzott  
korrup, prostitu és nem is tudom már miféle  
c z i ó t. Hát a tárcza előtt ékeskedő vers? Ti-  
zenkilenc strófában epekedik Káptalan Adalár,  
városunk még meg nem koszoruzott poétája  
Dorottya szerelmes szívéért.

Ezt a hangulatteljes költeményt egy érdek-  
es idegfeszítő elbeszélés követte. Már a czime is  
nagyszerű volt: Kilenc halott, vagy a gyilkoló  
kovászos nyarka, avagyis a titkot kikaparó tyuk.

A közönséget annyira megfogja hatni ez a  
hétser szomorú történet, hogy valamennyi rőfös  
kereskedésben három, négy krajczárral szókik fel  
a zsebkendő ára. Igen . . . igen, ezen a tör-  
tétenen sirni, zokogni fog még az árva gyer-  
mek is.

Aztán ha tudnák önök, hogy mint mulnak  
ki a tárczában megénekelt hősök . . . Megsu-  
gom: egyet párbajban ölték meg, egyet leütött  
a kutyám, egy valami festékes vederbe fult, van  
köztük olyan is, aki három gombostűt nyelt el,  
a kit kovászos ugorka ölt meg, aki náthában s  
aki gyomorégésben surrant át a másvilágra.

Nos mit mondanak önök? Hát nem érde-  
kesen nagyszerű történet ez? — Aztán ott van  
a k ö z g a z d a s á g i rovat. Abban feltalálta  
egy munkatársunk, hogy miként lehet a penészes  
ólmot, vagy a rozsdás aczélt macska hizlalásra  
használni. Nem is szaporítom a szót, de becsüle-  
temre mondom, nagyszerű egy szám lesz. Min-  
den rovat úgy van betöltve, hogy akik az ilyes-  
mit irigyelni szokták, mérgükben elnyelték a  
nyomda festéket.

Hanem az ujdonsági rovat, ami olyan hir-  
lapnak, mint a szerelmes leánynak a sóhaj, éhes-  
nek a kenyér, vagy a katzenjameres (macska-  
hajos) embernek a savanyu ugorka . . . csak az  
ujdonsági rovat . . . az volt üres.

És ha nem történik semmi szenzációs eset  
ha egyetlen gyilkosság, rablás betörés, s o l ó-  
vagy p á r b a j, fej betörés, kirugás, berugás,  
csirke, kappan és a többi lopás — mégcsak egy  
rongyos kacsát sem birtak csipni . . . Mindegy  
annak a hálátlan rovatnak, melyet különben a  
kiadó mindannyiszor rőffel mér, mégis be kell  
töltni lenni.

Hjha önöknek hir . . . hir és érdekesnél ér-  
dekesebb hir kell.

De honnann? Honnan vegyem én szegény  
riporter. Hiszen én csak nem gyilkolhatok, nem  
ülhetek s nem k a c s á z h a t o k. Vagy éppen  
az kéne talán, hogy az én saját fejemet löjem  
keresztül ugy-e?

Bejártam a várost, törvényszéket, rendőr-  
séget, színházat, megyét, iskolát, dedót s még  
sincs sehol semmi. Az egész napon át mindössze  
egy anyós törte be az orrát. Van egy vén kollé-  
gám, aki végtelenül bosszankodott rajta, hogy az  
sem az övé volt.

Mérgesen csaptam ezt a kapart-vakart tol-  
lat az asztalhoz . . . a nyomdász gyerek végre-  
hajjantni jött.

— Késünk instállo . . .

— Fuss! És utána vágtam üresen szoron-  
gatott, tajtéknak csufolt szipkám.

Hanem a végletegek nem hoztak ki a  
sodromból. Kollégáim szörnyen jól mulattak, mert  
hiszen nekik könnyű . . .

Megnyilt az ajtó . . . a cselédem jött a

nyakamra, levelet hozott. Gyorsan bontottam fel  
s olvastam . . . igen olvastam . . .

„Férjem uram! Ha azt gondoltad, hogy én  
téged szeretlek akkor te egy nagy számár vagy.  
Elszöktem . . . a te kedves s az én még ked-  
vesebb Aladárommal. Anyámat itt hagytam,  
kérek kiméletesen ad tudtára esetemet . . . .  
Nöd.“

Önkivületi állapot . . . buskomorság . . .  
félórai zaklatás és végre felette érdekesen megir-  
tam a f e l e s é g e m s z ö k é s é t.

Mit tetszik mondani? . . .

Persze, hogy igen . . . Az anyósom még  
mindég a nyakamon van.

De legalább volt ujdonságom.  
Julius.

## N A P I H I R E K.

### Határidő naptár.

**Naptár:** vasárnap kath. D. 25 B. Zsolt., ref. Got-  
fried, görög Nesztor 27. Holnapután Hétfő nov 9 Kath.  
Tivadar, ref. Tivadar görög Ferencz 28.

**Nagy sétahangverseny** vasárnap és ünnepnapo-  
kon d. u. 6 órákor a Margit-fürdőben.

**Múzeum** a kollegiumban a közönség számára nyit-  
va van vasárnaponként 10 től 12-ig délelőtt.

**Anyakönyvtár** a kollegiumban a közönségnek nyitva  
pénteken 11-től 12-ig.

**Nyilvános olvasóterem** a kollegiumban, hétfőn.  
szerdán, szombaton d. u. 2-7-ig.

**A kir. ítélő tábla** hivatalos órái d. e. 8-12-ig d.  
e. 2-5 óráig. — Az igtató, kiadó hivatal és az iratár  
nyitva d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnap és ün-  
nepnap d. e. 10-11 óra közt

**Színház.** Naponként péntek kivételével, este 7  
órákor előadás.

### — A Csokonai kör ünnepélyes felolvasó

ülése. Csokonai Vitéz Mihály szülőháza megjelölése ünnepségeinek sorrendjét a rendező bizottság véglegesen megállapította. A költő születésnapján, nov. 17-dikén kedden délután 3 órákor megy végbe az emléktábla leleplezése a kis mester-utcza 1100. számú ház előtt (a jelenlegi ev. ref. leányiskola.) A Csokonai kör választmányi tagjai a kereskedő ifjak önképző egylete helyiségében gyűlnek össze, innen vonulnak az ünnepély színhelyére, ahová meghívatik a nagy közönség is. A városi hatóságot mint értesülünk Simonffy Imre polgármester személyesen képviseli.

— Az ünnepély első számát a főiskolai énekhar

tölti ki, amely Csokonai dalát a Tihanyi Echót

énekli. — Vértesi Arnold, a Cs. kör elnöke rövid alkalmi beszédet mond, mely után leleplezik a girlandokkal körül font vörös márvány táblát.

Végül ujra a kántus elénekli Huber Károly győzelmű dalát. Ezzel az ünnepély első része véget ér. Este 6 órákor kezdődik a Bika disztermében az ünnepély második része: az ünnepélyes felolvasó ülés, mely egyszersmind megnyitja az 1891/92. évi felolvasások sorozatát. A diszülés programja ez:

1. A városi dalegylet énekli az „Öseinkemlékét“ Hubert Károlytól, Rác Károly zenekíséretével.

2. Vértesi Arnold megnyitó beszéde.

3. Óda. — Irtá és felvassa E. Kovacs Gyula.

4. Géresi Kálmán felolvasása.

5. Költemény Szabolcska Mihálytól felolvasva: Vértesi Gyula.

6. Felolvasás Komlóssy Arthurtól.

7. Monológ Dr. Tüdös Jánostól.

8. A dalegylet énekli a „Csokonai dal“-t.

A felolvasásokat társas vacsora, ezt pedig bizonyosan tánc követi. Vacsora alatt Rác Károly zenekara eljátsza a Rác K. által szerzett Csokonai indulót. Étkelés étlap szerint. — Ezen az ünnepélyes felolvasó ülésen a Cs. kör tagjai díj nélkül jelenhetnek meg; nem tagok személyenként 1 frtot fizetnek.

— **Tanfelügyelői körut.** Kiss József kir. tanfelügyelő ma átment Szoboszlóra ahol a gimnázium és elemi iskolákat látogatja meg.

— **Baross Gábor Debreczenben.** Tegnapelőtt este elterjedt a hír, hogy Baross Gábor a gyorsvonattal váratlanul városunkba érkezett s hogy a vasuti állomásnál estelezik. A kózsai hírek még azt is hozzátette, hogy Baross Gábor a kassai vonattal tovább utazik. Sokan aztán valószínűleg rohantak ki az állomásra, a hol a vasminisztert vélték találni. Mindenki szeretne volna közelről látni a zóna megteremtőjét, a népszerű minisztert. Persze a vasuti állomásra kigyűlt közönség csakhamar kiábrándult, mert Baross Gábornak nyomát se találták. A váratlan vendégről szóló hírt — biztosan valami jókedvű vasutas terjesztette.

— **Felolvasás a főiskolában.** Dr. Tüdös Kálmán helybeli orvos a főiskolában az akadémiai VI. tanteremben, közérdekű, igen élvezhetően és tanulságosan írt felolvasást tartott az ifjúság előtt a szemről és a rövidlátásról. A kitűnő felolvasást zajosan megtapsolták a hallgatók. Az ifjúságon kívül ott láttuk dr. Bacsonyi akadémiai igazgatót, Géressy Kálmán, Sinka Sándor tanárokat.

— **Dalstély a Margit fürdőben.** Diszes közönség előtt tartotta a helybeli dalárda hangversenyét, Mácsai Sándor karnagy kitűnő vezetése alatt. A distinguált és műértő közönség nem is fukarkodott az elismerés tapsaival — s minden egyes számot megújrázott. A dalárda tagjai és a fiatalok azután tánczra perdült és a mulatság csak a reggeli órákban ért véget. A négyest 62 pár tánczolta.

— **A kereskedő ifjúság egyesületének választmánya** tegnap tartott ülésében elhatározta, hogy e hó 22-én közgyűlést fog tartani a huszonöt éves jubileum tárgyában. A közgyűlés, mely a jubileumi költségvetést is megfogja állapítani, — az egyesület helyiségében tartatik az meg.

— **A debreczeni orvos-gyógyszerész egyesület** november hó 14-én d. u. 5 órakor, saját helyiségébe havi ülést tart, melyre a tagokat dr. Varga Géza elnök ezúton is meghívja. Az ülés fő tárgya lesz: Eszmecsere Debreczen város ivóvizet ellátása tárgyában, előadó Dr. Csikos Sándor.

— **Egyházi építkezés.** Üresen áll most a Péterfia elején az ev. ref. egyház egyik háza, a melyben eddig Kerékgyártó Sándor kántor lakott, a mennyeiben az egyház ez épületek lebontását rendelte el s helyébe egy emeletes bérházat fognak építeni.

— **Emelőgép a Tisza házában.** Egy alkalommal tettünk már említést arról, hogy a „Tisza” házában emelő gép felállítását tervezik. — Amint most biztos forrásból nyert értesülésünk alapján közelhetjük, a terv keresztül vitele közelébb megtörténik. Az emelő gépet a Tisza ház hátsó csigalépcsőjének a helyén óhajtik felállítani. Ezzel aztán nagyon sok ember óhajának elég lesz téve.

— **Halálozás.** A következő gyászjelentést vettük: Haraszti Mór ugy saját, mint alantírt gyermekei, unokái és összes rokonai nevében mély fájdalommal jelenti a feledhetlen hitves, anya, nagyanya és rokon Haraszti Mór né Klein Ernesztinának f. hó 5-én délután 1 1/2 órakor, élete 54-ik, boldog házassága 35-ik évében történt gyászos elhunytát. A drága halott 1891. november 6-ik napján d. u. 3 órakor a szarvasi sírkertben fog örök nyugalomra tétetni. Csabacsüd, 1891. november 5. Aldás lengjen drága porai felett! Emil, Josefa férj. Haraszti Tivadarné, Sándor, Oszkár, Ilona férj. Sváb Lajosné, Lujza, mint gyermekei. Haraszti Tivadar, Sváb Lajos, mint vejei. Ifj. Haraszti Tivadar, Haraszti Katalin, Haraszti Károly, Haraszti Mária, Sváb Lujza, Sváb Lőrincz, Sváb Mária Theresia, mint unokái. Bertha férj. Goldberger Zsigmononé, Klein Mór, Laura férj. Fischer Zsigmondné mint testvérei. Goldberger Zsigmond, Bachrach Gyula, Fischer Zsigmond, Simon József dr. mint sógorai.

— **A gazdaságok ismerkedési estélye.** Szombaton tartotta a gazdaság hallgatóság ismerkedési estélyét a Bikában. Régi szokása a jövendőbeli nemzetszököknek minden tanév elején összeülni, hogy barátságot kössenek egymással, no meg hogy megismerkedjenek a Magyar fiuk hegedűjével és kisebb-nagyobb mértékben a Fehér bácsi borával. A cél mindig el van érve. Aranyos pezsgő, jó kedv quantum satis. Öröög vigye a száraz fáját, honnan kerül ki belőle az a sok szép nótá? Akaratlanul is eszébe jut az embernek a szép szem és vele együtt a bál. Jaj de

tánczolhatnám, de nincs kivel! hangzott a teremben. Most egyszer asszony ugyan nem volt a játékban; no de van pályatárs elég! — így gondolkodtak az ifjak. S megeredt a magyar andalgó. „Gyere kollega tánczolni” s a zenétől neki dühödött bundás gyerek (így hívják az első éveseket) elkezdte cibálni... (óh! fatum, ekkor veszi észre) a tekintetes tanári kar egyik tagját. — A segélyegyesület elnökévé Kenessey Antal választatott, valamint ő mondta az első felköszöntőt Domokos Kálmán igazgatóra s a tanári karra. Poharat emelt még Fráter István és Csizsár Béla. A tanári kar tagjai közül Domokos Kálmán, Szűts Mihály és Czajlik István, továbbá dr. Palla Miklós intéztek buzdító beszédet az ifjúsághoz, melyek után vigan ütdötek össze a poharak. Hangzott fáradhatatlanul a nótá:

Debreczeni gazdasággyerek kipedri a bajuszt  
Megoleli, megcsókolja kökényszemű babját.

Még csak megölelheti, akinek van kit, de már kipederni bajosabb dolog, ha nincs mit... az az hogy de hogy nincs. Kedves nagysáim eljöjjenek a gazdaság bálra, higgyék meg van kipederni valónk bőven. Még egy mars aztán vége... megviradt. A reggeli szürkületben felhangzik egy-egy távoli mély bariton végső akkordja... szemű bajuszt... kipedri a babáját. Cs. B.

— **A bicskás.** Két diószegi legénynek osztópere volt egymással s ezért perbe ereszkedtek. Majd tettelegességre került a dolog, miközben Nagy István kést rántott elő s ellenfelét oldalvást úgy megszurta, hogy az ágyban fekvő beteg lett. A bicskást a zsendárok elfogták.

— **Feketeerdő — község.** Az Élesdhez közel eső feketeerdői üveghuta tulajdonosa folyamodott, hogy a telep, mely Élesddel közlelbi összeköttetésben áll, vétessék ki a margittai szolgabíróshoz. A kérelmet azzal indokolja, hogy a telep Élesddel vasuti, postai, sőt telefonösszeköttetésben áll, Margittától pedig messzebb esik. Tervbe vette továbbá az igazgatóság azt is, hogy a telepnek külön kis községalakítását kérelmezni, mert anyagilag is, szellemileg is erősebb éri magát ahoz, hogy a törvény követelményeinek megfelelően s külön jegyzőt is tarthasson.

— **Borra szomjaztak.** Horváth Károly pajtájába betörték tegnapelőtt s azt a kis karczost eddig még ismeretlen tettesek elvitték. Semmiből sem következethetik, hogy kik lehetnek a bűnös bortolvajok, hanem a rendőrség lassan-lassan majd csak a nyomukra akad.

— **Rengeteg almát** hoztak ma városunkba s nagy társzekerekkel szállították a hatvanutcai gyümölcs-piacra. Hanem a sok alma, melyet hosszabb utról szállítottak be, megtörtött s bizony a télire aligha lesz tartós.

— **A csavargók világa** kezd letűnni Debreczenben. A rendőrség teljes szigorral jár el, úgy hogy az utcák megszabaduljanak a bizonyára veszedelmes csavargóktól. Tegnap csak kilenczet fogott el a rendőrség a csavargókból s azokat el is toloncoltatja a városról. Nagy fáradtságába fog kerülni a rendőrségnek, míg a szélteben-hosszában csavargó embereket mind befogatja, a kiknek bizony nagy része örül annak, hogy a börtönbe befűtenek neki.

— **Hűtlen szeretjét** Bózsai Kati bevádolta a kapitány ur előtt. Hazudott neki Halász János, mikor házassággal, boldogsággal hitegette. Együtt voltak alkalmazva a Széchenyi kávéházban s szerették is egymást két hétig. Hitt neki, mert Jani szörnyen szépen tudott hazudni. Méz édes volt minden szava, megvette a szívét, megvette a lelkét s oda adta neki édes hitében a boldogság reményében féltve őrzött legdrágább kincsét — a becsületét. — Jani elment a háztól, magával vitte hűségét is. Hallani sem akart róla. Amde ő nem tudja a lelkén elviselni hogy Jani gazdája drága borait és pezsgőit is meglopta, hogy itta s hogy vele megosztotta. Büntessék meg érte Janit, büntessék meg mert ő lopott. Bózsai Kati bosszujának nevezte az elfogott Halászt János ezt s tagad is mindent. A dolog sem áll egészen tisztán, majd a járásbíró, hová az ügyet a kapitányság áttette, megvizsgálja.

— **A dohánybevéltások** Érmihályfalván december 1-től február 9-ig, Nagylétán decz. 1-től február 23-ig bezárólag fognak megtartatni. Minden beváltási állomásra alkalmazandó lesz egy egyén közigazgatási biz-

tosi minőségben, kinek kötelessége lesz a beváltáson mindig jelen lenni. A biztos szokáson alapulóapidija három forint.

— **Talált malacz.** Két kis fiu alig nagyobb egyik is, másik is annál a pörés kis tarka malacznál amelyet a két hátulsó lábánál fogva szorongattak. Így találták a nagyerdő alatt s aztán sorra jártak vele kertet szőlőt, házakat, senki akarta magáénak ismerni. A két fiu aztán ott ptyergett a malaczczal, amelynek sehogy sem akart gazdája kerülni.

— **Elfogott libatolvaj.** Száva Éva a testi-lelki barátnőjével, meg a katona szeretőjével együtt ment haza a tegnapi cseléd bálról. Kora hajnal volt, s mert hely nélkül voltak vásott a foguk valami jó reggelire. Így történt aztán, hogy rajta felejtették a szemüket négy gágogó libán, melyeket csak egyetlen deszka választott el tőlük. Száva Éva merész természetű leány volt, a szeretője is ösztökélte, úgy hogy pár pillanat mulva kihullott helyéből a deszka s a négy liba kezük ügyébe akadt. Korai öröme, korai bánat jött. A lopáson rajta vesztettek s ma már ott állottak a kapitány előtt, hogy annak komoly szava szívükbe vésődjék s hogy elvegyék a méltó büntetést, melyet a törvényszék mér rájuk, ahová az ügy kerülni fog.

— **Búcsuzás.** Petrovics Vazul Brassóba kinevezett honvédezedestől 1 órakor búcsuzott a helybeli közöshadseregbeli és a honvéd tisztikar, kik a vasuti állomáshoz lekisérték a derék és népszerű ezredest.

— **Értesítés és kérelem.** A helybeli ev. ref. főiskola kijelölendő akadémiai hallgatói f. november hó 11. és 12. napján, azaz a következő szerdán és esütörtökön fogják a főiskolai tápintézet részére szokásos őszi segélygyűjtés céljából városunkban egyházunknak hagyományos áldozatkészségükről ismeretes és főiskolánk iránt mindenkor melegragaszkodással viselkedő tagjait meglátogatni. — Tisztelettel és teljes bizalommal kérjük t. hitefeleinket, sziveskedjenek fölségeikből szeretettel áldozni azon szegénysorsu ifjak fenntartására, a kik egykor egyházunk és iskolánk érdekeinek szolgálatával, addig is pedig hálás köszönettel és komoly igyekezettel fogják viszonzni a nemes szívű adakozók jótéteményeit. Debreczen, 1891. nov. 9. Dr. Bacsoni Lajos, akad. igazgató.

— **Virág Maris gyereke.** Apró kicsi szöszke istenteremtése a Virág Maris gyereke. Alig öt hetes, akkora csak, mint egy tisztességes ruhakefe. Hát azt a kis ruhakefényi rövidséget el hagyta az anyja. Elszökött világgá. S az asszony akinél tartásra hagyta, ma a városházán kérdezgette az uraktól, nem tudják-e vajon, merre esatngol az az anya. — Azaz, hogy dehogy anya, kérem szeretettel — mondogatta magyarázólag s a kis gyerekekkel, akit kezében tartott, gesztikulált hozzá, rázva, de csak csendesen — de hogy anya is az ilyen... Oh, hogy hová szökött vajon? — Jaj lelkem, ha mi azt tudnánk. — Hát nem tudják? — Nem bizony lelkem. Mert egészen más dolog az, ha teszzen azt, bitangságba esett birka volna ez a gyerek. Azokról nagyon sok könyvet vezetünk. — Oh, oh... morgogta az asszony szomoruan. — Itt a tél rajtam. Hogy legyek én ennek az anyja mostan? Busan lépdelt kifelé a szobából. Az ajtóból azonban visszaszólt: — Különben elfér ez is a többi közt...

### Ingtatlanok forgalma

a kir. törvénysek, mint telekkönyvi hatóságnál, f. okt. 31-től nov. 7-ig.

1. Balló József és neje Czina Julianna veszik, Szénási Gábor és neje Balló Julianna csapókerti szőlőjét visszavásárlás czimen 50 forintért.
2. Szathmári Ferenczné Dobrovcski Róza veszi, Kovács Sándor házat onódói földével 4300 frtért.
3. Rác Gábor és neje Balogh Erzsébet veszik Halmi István csapókerti szőlőjét 270 frtért. — 4. Kis Lajos és neje Rác Erzsébet veszik Kis János és társai háza és újfolde 2/3 részét 600 frtért. — 5. Jurbucz András és neje Bodnár Julianna veszik Nagy Ferencz és neje Balázs Sára csapókerti szőlőjét 300 frtért. — 6. Szél György veszi Faragó György és neje Ősi Erzsébet új földét 638 frtért. — Törös Anna veszi Balogh József csapókerti szőlője egy részét 93 frtért. — 8. Csobán József és neje Balthori Julianna veszi özv. Ókrós Jánosné Polgári Zsuzsanna házát 2050 forintért.

## Színház.

\* **Paraszt tromf.** Ez a czine Gabányi népszínművének, melyet tegnap mutatott be közönségünknek a debreczeni színház. Zsufolt ház nézte végig a gyöngé darabot, mely azonban tele van nevetető ötletekkel s jól megjátszható szituációkkal. Gabányi Árpád a nemzeti színház tagja, amellyel, hogy jó zsáner-színész, üres óráiban fest, rajzol, lombot fűrészel, verseket, drámákat, vígjátékokat, csevegéseket, novellákat ír és a mint látszik népszínművel is próbálkozik. — Népszínműve hátrább áll mint bármely más munkája. Az a meséje röviden hogy egy kiállhatatlan nyelven parasztasszony nem akarja oda adni a lányát egy derék legényhez, sem a fiának nem engedi meg, hogy elvehesse a házuknál nevelődött szép dolgos árva leányt, mert nagyraló tervei vannak. Egy másik parrasztasszony aztán a kinek a fiát kikoszarozta, azzal tromfolja le a „csak azért is” sárkányt, — hogy most már ő nem egyezik bele a házasságba a mire persze a házastros teremtés úgy felforlyan, — hogy csak azért is akarja a házasságot, — mert az a másik nem akarja. — Természetesen a másik ezt csak kieszelet és elemkázza, mert hiszen valóságga maga legjobban rajta van titokban, hogy a frigy létesüljön. Mindez az első felvonás közepén már világosan áll a néző előtt. De Gabányi három felvonásra, sőt négyre nyújtja ki adomaszerű ötletét és hogy ezt megtehesse, képtelen szentimentalizmussal előkeríti az árvalány anyját a tromfoló özvegyasszony személyében, sőt az apát is előállítja egy minden szoknya körül legyeskedő, tehát a saját leányának is udvarló vén huszárbán. Ez az egész história nem érdemes a komolyabb, részleteibb ismertetésre. Legjobb kritikát a darabra a kis Nagy Jóska csinált, a ki a cigány primást játszván, a harmadik felvonásban jó hangosan elpattantotta a hegedűje hurját. Ilyen tullesztett hur a Gabányi népszínműve is. Az előadás különben jó volt, a közönségnek elég alkalmat adtak a színészek, hogy taps, éljenzés bőven legyen. Réthy Laura pompásan alakította a Lenki Rózi szintelen szerepét. Kedves áldott, csupa kedély, csupa szív teremtést színezett ki belőle; dalaival meg éppen diadalt aratott, csaknem minden dalát kétszer is meg kellett ismételnie. Kissné Árpási Kati a házastros asszonyt rutinál, jellemzően, hatásosan játszotta. Hunyady sokkal kedvetlenebb volt, hogy sem sikert arathatott volna. Néha úgy állt a színpadon, mint a sóbálvány, a helyett, hogy arcban, mozdulatokban, hangban a szerepéhez alkalmazkodott volna. Barts Aranka először énekelt népdalt. Igen szép hangon, a trémázás némi fátyolozottságával, de kedvesen. Bácsné művészi volt Péterinében, bár az ő légies, finom, szalomba való priellei hangja kissé szokatlanul cseng a szénaboglya tövében. Bács Dolgos Mihályt jól játszotta; Püspöki pedig Szöcske Marvint kitűnően. Csak úgy szikrázott jó kedve, humora, jellemfédő erejével pedig ezt a jóízű alakot a legpompásabb szerepek közé emelte. Hegedűs, Szendrői epizód szerepekben tetszettek. A ballet is zajos sikert aratott a darab végén.

\* **Katona József** születése napjának évfordulóját nemcsak a nemzeti színházban, de a vidék minden számbavehető színházában Bánk-bán előadásával ünneplik meg az idén is. Nem szeretnék, ha a debreczeni színház a nagy drámai költészet ez emlék-ünnepén megint kimaradna a sorból, mint kimaradt a Rákosi Jenő országos ünnepléséből.

\* **A vidéki nagyobb színházak** rendszeresen megelőzik a debreczenit az újdonságokkal. A kolozsvári, szegedi, győri, szabadkai, aradi színházak műsorán Musotte, a Rendjel, Illés mester, Fenelányok stb., már mind megfordultak. Ezenfelül oly kitűnő alkotások kerülnek színre, mint Bánkban, Nagy Galeotto, Unatkozó világ stb. — Aradon továbbá Csiky Gergely színműveiből külön ciklust állítottak össze, Kolozsvárott és Szegeden ugyanezt klasszikus shaksperei és nagyon történeti darabokkal teszik. Ugyancsak Aradon az igazgató hosszabb műsor-tervezetet készült közzétenni azokból a darabokból, melyeket új-évig előadni szándékozik.

\* **A színiügyi bizottság** szombaton tartott ülésében véleményt mondott a színtársulat egyes tagjai fölött. Boczkó h. felügyelő elő-

adott véleményével a bizottság nem mindenben értett egyet. Általánosságban kimondotta a bizottság, hogy a társulatnak némely tagja kitűnő, a többség szintén megfelel, viszont azonban némely szerepkör nincs jól betöltve. Az igazgató, a ki mindvégig jelen volt az ülésen, köteles lesz, a mennyiben ez a szezonban lehetséges, hős drámai anyaszínésznőt szerepeltetni, továbbá naivát és drámai szendét. A komikáné szerepköre is roz kézben van. A nyári színikör ügyét a bizottság még nem tárgyalta. De Komlóssy Dezső interpellált ez ügyben, egyhangu helyeslés közt emelvén ki, hogy a nyári színikörre a debreczeni színiügy jövője érdekében égető szükség van. Minthogy pedig a városi közgyűlés ebben az ügyben már rég kiküldött egy nagyobb bizottságot, mely azonban még óta semmit sem tett, Komlóssy megürgette az ügyet. Simonffy polgármester nyilatkozatából az tűnt ki hogy a város, hacsak lehetséges, még a tavasszal fel fogja építeni a nagyerdőben a nyári színikört. És ezzel új korszak fog kezdődni a debreczeni színiélet történetében.

\* **Jövő heti műsor.** kedden nov. 10-én: Fenyegerek, bohózat. Szerdán, november 11-én: A nagymama, Csiky Gergely vígjátéka, Pirooska szerepében Kiss Irén színpadi főlépte. Csütörtökön, nov. 12-én: A madarász, operette, itt ötödikször. Pénteken, nov. 13-án: Egy katona története, népies és gyermekelőadás leszállított helyárrakkal. Szombaton, nov. 14: Nőnövelde, operette és A párisi gigerlik, nagy némajáték tánczokkal.

## Közgazdaság.

### — Szarvasmarha-kivitelünk Németországba.

A német császári kormány értesítése szerint az Ausztria és Magyarországból származó élő szarvasmarháknak Schneesberg városba való bevitelére addig, míg az ottani vágóhidon a jelzett származású szarvasmarhák részére szánt istálló építése befejeztetik, egyelőre tilalmaztatik.

— **Gabona-tőzsde.** Budapest, nov. 7. Buzát ma jól kínáltak. A kereslet élénk volt. — Elkelt szilárd irányzat mellett 40 000 métermáza 15—20 krral olcsóbb áron. Egyéb gabonaművekből csekély üzlet volt. Zab 5 krral olcsóbb. **Hivatalos jegyzések délután 2 órakor:** Buza tavaszra 11.15 pénz, 11.17 áru. — Tengeri buza őszre — pénz, — áru. — Tengeri 1892. május—júniusra 6.09 pénz, 6.10 áru. — Zab tavaszra 6.57 pénz, 6.60 áru, őszre — pénz, — áru. — Káposzta-repcze 1891. aug.—szept. 14.20 pénz, 14.30 áru. — Hivatalosan felmondott: 300 métermáza szilva, november 9-én leendő átvételre. — A délutáni gabonatózsden a határidőüzletben jegyzünk: Buza őszre — frton. Buza tavaszra 11.13—11.15 frton. Tengeri 6.07—6.10 frton. Zab őszre — frton. Zab tavaszra 6.55—6.57 frton.

— **Sertésvásár.** Budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok árjegyzése november 7-én.

Hizott sertésárak: I. Magyar első rendű: Óreg nehéz (páronként 400 klgron felüli sulyban) 44.—45.— krig. Óreg közép (páronként 300—400 klgr. sulyban) 44.—45.— krig. Fialat nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban) 46<sup>1</sup>/<sub>2</sub>—47.— krig. Fialat köz. (páronként 251—320 klgr. sulyban) 46—47.— krig. — Fialat könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) 45.—46 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgron felüli sulyban) 43.—45.— krig. Közép (páronként 220—280 klgr. sulyban) 43.—44.— krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 43.—45.—ig. III. Romániai: Nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban) —.— krig. Közép (páronként 250—320 kgr. sulyban) —.— krig. Könnyű (pkint 250 klgr terjedő sulyban) —.— krig. IV. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klgron felüli sulyban) 44.—45.— krig. — Közép (páronként 220—260. klgr. sulyban) 42.—45.— krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 42.—45.— krig.

Sertéslétszám. 1891. év nov. hó 5-én volt készlet 125.660 db, 1891. nov. hó 6-án felhajtott 721 drb, 1891. nov. 6-án elszállított 1331 db, 1891. nov. 7-én maradt készletben 125.050 db.

A hizott sertés üzletirányzata: változatlan.

## Hivatalos árfolyamok.

(A budapesti áru- és értéktőzsden 1891 nov. 7.)  
Távirati tudósítás.

Magyar aranyjárdék 4%	103.—
Magyar aranyjárdék 5%	100.80
Magyar papírjárdék %	—
Magyar vasuti kölcsön	—
Magyar keleti vasuti államk. I. kibocsátás	—
Magyar keleti vasuti államk. II. kibocsátás	—
Magyar keleti vasuti államk. III. kibocsátás	111.—
Horváth-szlavon földterhermentesítési kötv. 104.—	—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	—
Magyar földterhermentesítési kötvény	—
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény	—
Temesbánati földterherment. kötvény zárad.	—
Magyar szállódezsmaavltság kötvény	—
Magyar földterherment. kötvény záradékkal	—
Magyar nyereséj sorsjegy-kölcsön	141.25
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	129.75
Osztrákjárdék papírban	91.30
Osztrákjárdék ezüstben	91.20
Osztrákjárdék aranyban	108.25
1860-iki osztrák államsorsjegyek	136.—
Osztrák-magyar bankrészevény	1011.—
Magyar hitel-bankrészevény	319.—
Osztrák hitelintézeti-részevény.	275.—
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.58
20 frankos arany (Napoleond'or)	9.35
Német birodalmi márka	57.85
London (3 havi váltókért)	117.85
20 márkás arany	11.56

## REGÉNY CSARNOK.

### Tisztító tűz.

Regény.

A Debreczeni Hirlap számára írta: Divéki.

17

Indulatos, lobbanó természetű ember voltam, de családi boldogságom tűzhelyénél úgy megszelídültem, mint a bárány. S hogy tudott velem bánni az az asszony! A kisujján forgatott, a szempillája rezzenésével rávett mindenre! — S én szerettem és bízam benne! — Lejöttünk a fővárosba lakni. — nyílt házat vittünk, kézből kézbe adta a sok vendég ajtónk kilincsét, de Izabella kis leánykánk ágya fölött minden este, hízlegőn hozzám simulva azt suttogetta fülembe, hogy ő nem a pompának, nem hódításainak örül, hanem egyedül szerelmemnek. Oly szép volt ilyenkor! Napról-napra szenvedélyesebben szerettem, s véghetetlen szerelmemben elfeledtem, hogy törékeny, gyöngé jószág, — s nem vigyáztam rá!

— Lásd, te voltál hát a hibás, ha megbotlott, elesett és — nem a te karjaidba hullott! — szólt közbe Magdolna szeliden.

— Nem, nem én voltam a hibás! És talán ő se! Hanem az a másik, aki behálózta lelkét, s mézes-mázos beszédjével megtántorította. Emlékszel-e még Endrefi Sándor grófra?

— Emlékszem.

— A falu felső végén volt a kastélya. Gyerekkori játszótársak voltunk, később jóbarátok lettünk és Budapestén házuknál ő volt a leggyakoribb vendég! Nos, hát Endrefi Sándor gróf, a ki vagyona romjaival már-már a kalandorok sorába süllyedt, feleségül vette Baróti Emma bárónét, a sokszoros milliomos Baróti Simon egyetlen leányát és mikor mi ide költöztünk, ő már négy év óta itt lakott a feleségével és fiával, Pállal. Beszélték róla, hogy nejét nem szereti, hogy nagy Don Juan; de az ilyes dolgokon az uri körökben nem szokás megütközni, s nekem ugyan soha eszem ágába se volt, hogy barátomnak erkölcsi predikációkat tartsak, vagy hogy hidegebb legyen hozzám azért, mert a szép asszonyokat szeretgeti. Nem tudtam ugyan elképzelni az ő helyzetét, mert az én ideális szívemnek a házi tűzhely mindig szentély volt, ahová sarulodva léptem, de nem is sokat gondolkoztam Endrefi gróf kalandjain s a kalandos természetén! Hiszen az én kis világom egészen betöltötte szívemet, teljesen elfoglalta lelkemet! Gyanutlanul, baráti szeretettel szorítottam tehát szívemre a csapodár, asszonyesábitó férfit és nem egyszer nevetve mondtam, hogy az igazán szerető feleséget, a kit férjének szerelme boldogít, lehetetlen elszédíteni s házasságtörésre csábítani! Endrefi



Jutányos szabott árakon  
kaphatók

## SZABÓ LAJOS FIAI

üzégnél:

DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK

KASAN, FLANELL, MOLDON,  
legujabb ruhadiszek,  
FEKETE DIVATKELMEK,  
SZINES és FEKETE SELYMEK,

MOSO VELEZEK,  
TELI HIMALAYA KENDOK.

Gyermek tricót öltönyök,  
Normalgyapú és pamut alsó ingek.

Ujjasok és nadrágok.  
Téli harisnyák, keztyük.  
Az ideig szép raktárt tartunk

Brassói posztókban  
Takarók és lópokrócokban.



## Női munka

igen nagy választékban.

A hölgyek hasznos kedvtelésé-  
hez megjötték a legszebb mon-  
tífumu előrajzolt

asztalabrossok, milieu, futó,  
buffet-terítők, tálca, gesztenye  
takarók.

Biztos színű mosható himző-  
selyem minden árnyalatban.

Ajánlja

## KARDOS LÁSZLÓ

Czepléd-utca.



## Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél  
fogva a legolcsóbb magyar lap az

## „EGYETÉRTÉS”

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, a apo-sága és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértést népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legrészletesebb és mellett tárgyalásos hírtudósítást egyedül az „Egyetértés” közöl. Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő és gazdaközönség nem szorult többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi és tőzsdei tudósításainak bőségével s alapos-ságával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt az „Egyetértés”-ben, a mire szüksége van. Valóatosan szerkesztett tárca-jában, annyi regény olvassmányt ad, mint egy lap sem. Két három regényt közül egyszerre egy, hogy egy év alatt 30-40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjeesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés” olvasói. A ki olvasni valót keres és a világhírlapjáról gyorsan és hitelesen akar értesülni fizessen elő az „Egyetértés”-re, melynek előfizetési ára egy óra 1 frt 80 kr., 1/4 évre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. Mutatvány-számot a kiadóhivatal kívánatra egy héti ingyen és bérmentve küld.

Női divat terem.

## Kunz József és Társa

üzégnél Debreczen.

Van szerencsénk a n. é. hölgy-  
közönség becses tudomására hozni  
hogy a jelen

őszi és téli évadra

a legujabb

## divat kelmék

dús választékban raktárra érkeztek,  
melyekből kívánatra saját ujonnan be-  
rendezett termünkben

## NŐI ÖLTÖZÉKEKET

minden igénynek megfelelően szak-  
képzett erők által és teljesen és jutá-  
nyosan állítatunk elő.

## VÁSZON KESZ FEHÉRNEMŰ

és  
SZÖNYEG NAGYRAKTÁRUNK

teljes választékot nyújt

## menyasszonyi kelengyék

kiszolgáltatáshoz.



## MARIACZELLI

gyomorcsépek

készítve BRÁDVY C. védangyalhoz címzett  
gyógyszertárban Krasnojarskban (Morszaország).  
Elismert kitűnőségű, gyomorerosztó és elevitő hatású  
gyógyszer emésztési zavarok esetében, Csak a mellékelt  
védőjeggyel és aláírással ellátott készítmény valódi.  
Egy üveg ára 40 kr., nagy üveg (kétzeres) 70 kr.  
Az alkotó részek nyilvánosságra vannak hozva.  
Gyógyszertárakban kapható.

## ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a tisztelt építész  
urakat, valamint a n. é. közön-  
séget értesíteni, hogy üzletemben  
a legkitűnőbb gyártmányu

## agyag és majolika kályhákat

bevezettem és egy nagyobb sza-  
básu felállított minta-kályha,  
valamint készlet-raktár fölött ren-  
delkezem.

Tekintve, hogy gyárosom a  
legügyesebb és legmegbízha-  
tóbb kályhaszerelőjét bocsáj-  
tottam rendelkezésemre, azon kelle-  
mes helyzetben vagyok, hogy t.  
vevőim igényeinek tökéletesen megfelelhettek.

Midőn a t. építész urakat, valamint a n. é.  
közönséget

## agyagkályha raktáram

megtekintése czéljából alázattal meghívom, egyuttal felhívom figyel-  
müket legdusabban felszerelt

## VASKÁLYHA RAKTÁRAMRA

fa-, szén- és koksztűtésre.

Képes árlapok bérmentve.

Tisztelettel

## TÓTH GYULA

előbb Tóth Lajos és Társa

Debreczen, városháza sarkán.